

Herkules fick äran av att ligga vid den fina kryssningskajen i Helsingborg.

Herkules resa till Karlskrona

Av Bertil Söderberg

Så var äntligen dagen inne då **Herkules** skulle göra sin triumfresa till Karlskrona, för att motta plaketten, vilken är ett synligt bevis som visar att **Herkules** är ett K-märkt fartyg. En strålande sommarmorgon tisdagen den 27 juli 2004 gjordes sjöklart för färden söderöver och **Herkules** avgick Göteborgs Maritima Centrum vid sextiden. Tjugo minuter senare anlöptes Klippans ångbåtsbrygga där undertecknad mönstrade ombord. Avgång skedde vid halvsjutiden med destination Helsingborg som första hamn på resan.

Besättningen bestod av Rolf Nordell, Kalle Karlholm, Bertil Söderberg, alla nautiker, och maskinisterna Lars Zimmerman och Ulf Ottgård samt Olle Karlsson som motorman/däcksman.

Vid Ryahamnen mötte vi **Stena Jutlandica** på ingående och artiga hälsningar utbyttes. I snabb takt passerades Längedrag, och vid Saltholmen kom flera av Styröbolagets skärgårdsbåtar med pendlare från Södra Skärgårdens öar. När vi passerat Valö började vi få känning av en västlig dyning som höll i sig ända till Helsingborg. **Herkules** rörde sig likt en svan i den tilltagande dyningen, och så var det dags för kocken Lasse att bjuda på fika i mässen. Tistlarna syntes fint mot den västliga horisonten i morgonsolen och fiket smakade utmärkt. Den gamla motorn från 1939 mullrade tryggt men lite högljutt. Vi undrade väl lite till mans om motorn skulle klara en så lång gångtid som resan innebar, vilket den säkert inte gått på 30 år.

Ur byssans halvöppna dörr kändes doften av stekt fläsk och klockan tre var det

dags för första frivakten att stilla hungern med utomordentligt god mat av "chief-kocken" Lasse. Beräknad ankomst till Helsingborg var 18.00, men vi förtöjde redan 17.35 vid Kryssningskajen. Vi blev väl mottagna och flanerande helsingborgare visade stort intresse för **Herkules**.

På kvällen gjorde några av oss ett besök på bogserbåtarna **Kullen** och **Dunker** där besättningen välvilligt visade oss runt.

Kvällen var fantastisk fin och framför allt varm, och när vi gick till kojs var värmen påtaglig, för något så modernt som luftkonditionering har inte **Herkules**, men trots det somnade vi strax in ändå efter första etappen av resan.

Onsdag den 28 juli

Idag var det min tur att brassa frukosten. Med ett fortsatt strålande väder, och med en lätt nordostlig vind kunde det inte vara en bättre början på resans andra dag. Vid tiotiden körde vi en tur i Sundet med gäster från Gorthons rederikontor som ett litet tack för all hjälp vi fått av dem. Turen var uppskattad och vi alla i besättningen fick bl a var sin snygg väska, vilket gladdade oss. Klockan 11.25 avgick vi Helsingborg med destination Landskrona där **Herkules** en gång byggdes. Lasse Zimmerman och jag gick upp i staden för att proviantera. Någon skeppshandel fanns inte men det gick bra med en vanlig supermarket.

En yngre man hade kontaktat oss tidigare, och han samlade foton på alla fartyg byggda på Öresundsvarvet. Han var flitig med sin kamera och tog många foton både från kajen och ombord i **Herkules**.

Klockan 16.55 avgick vi mot Falsterbokanalerna dit vi anlände 20.15 och fick där vänta på broöppning i 30 minuter. Färden genom Sundet och under Öresundsbron var en upplevelse för mig eftersom jag aldrig seglat här tidigare. Det stora omtalade bygget Turning torso i Malmö ser imponerande ut, och man kan väl fråga sig varför man bygger något så stort. Det ligger väl i människans natur att på något vis sätta sin prägel på stadsbilden, och då vill man helst bygga högre än grannarna i omgivningen.

Meningen var att vi skulle övernatta i kanalens södra ände, men eftersom vädret var mycket bra beslöt vi att gå direkt till Karlskrona för att anlända dit tidigt på morgonen påföljande dag. Jag hade vakten 22.00 till 24.00 och 04.00 till 06.00. Natten var stjärnklar och månen lyste över havet, och in mot svenska kusten syntes samhällena i mörkret. Trafiken var livlig och det ena fartyget efter det andra som vi mötte lystes en kort stund upp av månens sken som speglade sig i havet. I gryningen färgades flygplanens vita strimmor rosa av den uppgående solen långt innan solen själv dök upp vid horisonten. En fantastisk natt att navigera på och därtill en strålande soluppgång. Jag hade videokameran med på resan, och även nattens händelser fastnade på filmen vilken jag kommer att visa på **Herkules** årsmöte.

Efter vaktavlösningen törnade jag in, och purrades vid åttatiden då vi passerade anöringsbojen för att inte missa infarten till Karlskrona.

Torsdagen den 29 juli

Väl inne i hamnen fick vi kontakt med arrangören och fick anvisad kajplats där vi la till vid niotiden. Redan hade ett antal fartyg anlant och på eftermiddagen såg vi ångaren **Bohuslän** sakta komma in med passagerare från Karlshamn.

Eftersom det inte finns duschmöjligheter ombord på **Herkules**, och flera av de andra båtarna, så fanns möjlighet för besättningarna att besöka gymnastiksalen i gamla "Pinan", ett namn i Karlskrona som väl inte behöver någon förklaring.

Under dagen var det fullt med folk på kajen som kommit för att beskåda alla fartygen, och inte minst för att äta och dricka från alla stånden samt lyssna på den allt högre musiken allteftersom dagen gick över till kväll. Med den höga volymen tänkte vi att det skulle bli svårt att få nattro men det gick bra att sova fastän musiken höll på till långt in på småtimmarna. Vi som låg i akterhytten och hade hört oväsendet från propelleraxeln på nätterna stördes inte så mycket av musiken. Tidigare på kvällen var det en mottagning för besättningarna på Marinmuseum.

Det var mycket folk på kajen i Karlskrona och även sent på kvällen var folk ombord och tittade på **Herkules**.

Stolt visar mottagarna upp sina K-märkningsplaketter. Stående från vänster: Rolf Nordell **Herkules**, Torsten Bengtsson **Marion II**, Örjan Bergkvist **Östersund**, Olle Månsson **Sarpen**, Mats Ekelund **Anne-Mon**, Göran Bengtsson **Helene**, Anders Lansing **Klara Marie**. Sittande från vänster: Anders Österman **Nalle**, Thomas Hellström **Deodar**, Ingvar Kronhamn **Bohuslän**.

Fredagen den 30 juli

Dagen var en avkopplingsdag för hela besättningen. Själv deltog jag i ett gruppbesök på Lindholmen, inne på Örlogsvarvet, där vi fick intressant information om detta vårt världsarv. Besök gjordes även på andra fartyg, och när jag var ombord i **Bohuslän** och talade med kapten Bengt Cremonese blev jag inbjuden på födelsedagsfirande med ost, kex och vin av en i **Bohusläns** besättning. Här blev jag sittande länge, och ombord i **Herkules** började man undra vart jag tagit vägen.

Ett mycket trevligt inslag var att varje kväll så roddes en 10-huggare sakta fram längs båtarna vid kajen. Den var prydd med facklor och roddes av ungdomar och dessutom fanns det en i fören som spelade kornett.

Lördagen 31 juli

Nu var dagen kommen då plaketterna om fartygens status som K-märkta skulle utdelas! Tidpunkten var satt till 17.00 och av de tio fartyg som skulle motta en plakett fanns fem med i Karlskrona och övriga hade representanter på plats från respektive förening. Bogserångaren **Nalle** från Oskarshamn blev inte sjöklar i tid men några

ur besättningen fanns på plats och besökte även vår bogserbåt, då vi hade mycket gemensamt att tala om. Från västkusten kom, förutom **Herkules**, även träfiskebåten **Marion II** från Kungshamn.

Plaketterna överlämnades av överintendenten Keith Wijkander. Efter överlämnandet togs en gruppbild på representanterna för de tio båtarna som stolt visade upp plaketterna. Det var de första K-märkningsplaketter som utdelats till båtar, och **Herkules** sitter nu på däckshusets styrbordssida till allmänt beskådande. Väl ombord igen skålade vi i fin whiskey för **Herkules** som nu hade fått beviset på status som K-märkt fartyg. Något som vi i besättningen känner oss både stolta och glada över! Det är beviset för nästan 20 års arbete för att bevara **Herkules** åt eftervärlden. En tacksamhetens tanke gick till alla som under åren både jobbat och stött projektet ekonomiskt. **Herkules** är nu i ett gott skick, men det krävs mycket underhåll för att även i fortsättningen leva upp till statusen den har idag.

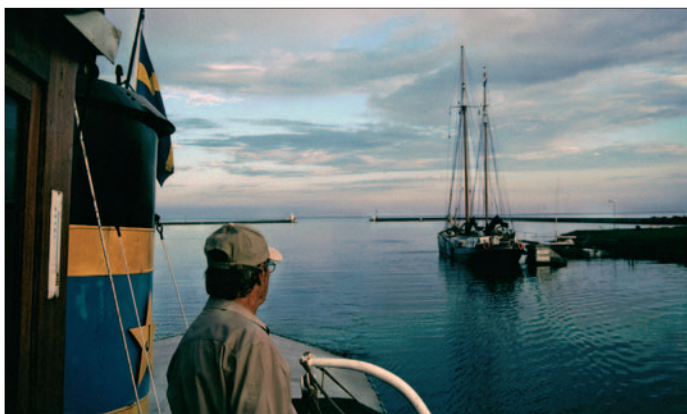
Sent på kvällen fick vi veta att en rysk segelbåt skulle förtöjas utsidan **Herkules**. Det var en stor, mycket ålderstigen nöjessegelbåt från Leningrad, som vi undrade

över hur man överhuvudtaget vågade ge sig ut på en så lång resa med enbart en liten sliten plastbåt som livräddningsutrustning och därtill med småbarn ombord.

Avfärd söndagen den 1 och hemma igen den 2 augusti

Väderutsikterna var fortfarande fint väder, och vi beslöt att köra direkt till Göteborg med avgång klockan 8 på morgonen. Vi ankom Falsterbokanalen efter 12 timmars gångtid, och uppför Öresund bevitnade vi en grann solnedgång då vi passerade under Öresundsbron. Helsingborg passerades vid midnatt, och snart mötte vi en nordvästlig dyning och **Herkules** började sätta i dyningen.

Sjövakterna avlöste varandra, och klockan 11:20, efter 28 timmars gångtid förtöjde vi på vår plats utanför Röda Bolagets gamla bärgningspråm **Färdig** kl 11.20 vid Göteborgs Maritima Centrum. Att en 65 år gammal dieselmotor fungerar bra under en så lång gångtid beror på maskinpersonalens idoga arbete, och den kvalitet som den tidens motorer stod för. Nu vet vi att om motorn får bra skötsel så kan den med all sannolikhet fungera i många år till.

Skymningen över Falsterbokanalen som Olle Karlsson beskådar.

En grann solnedgång då vi passerade Öresundsbron.